

Sociálno-demokratická komunálna politika

Milan Ftáčnik

bývalý primátor hlavného mesta
Slovenskej republiky Bratislavy

ASD - Košice,

Lokálna demokracia 1

- Tri typy vzťahu medzi miestnou štátnou správou a samosprávou:
 - Plná samospráva – anglický model
 - Oddelená správa – francúzsky model
 - Zmiešaná verejná správa – nemecký model – originálne a prenesené kompetencie

Lokálna demokracia 2

- Usporiadanie obecných orgánov:
- Monistické – jeden kolegiálny priamo volený orgán, ktorý je aj výkonný
- Dualistické (dva orgány):
 - druhý orgán je monokratický (starosta) alebo je druhý orgán kolegiálny (rada a starosta je v ňom primus inter pares)

Lokálna demokracia 3

- Historické tradície – obyvatelia rozhodovali sami či prostredníctvom zástupcov (zastupiteľská demokracia)
- 19. storočie – dve koncepcie:
- Gemeinschaft (spoločenstvo) vs. Gesellschaft (spoločnosť)
- Emocionálne vs. racionálne

Politické debaty o úlohe obce

Gesellschaft

Gemeinschaft

Zachovať v obci školu alebo nie?

Presuňme ju do mesta

Bez nej obec vymrie

Opraviť domov dôchodcov alebo presunúť inam?

Je neefektívne ho opraviť

O seniorov sa postaráme

Prestaviame priestor pri kostole alebo nie?

Bude to pekný priestor

Je to prach našich predkov

Ciele SD komunálnej politiky

- Otvorená samospráva
- Participatívna demokracia
- Udržateľný systém financovania
- Ekologicky udržateľný rozvoj
- Smart City
- Hodnotovo podložená politika v oblasti bývania, sociálnych služieb, ...

Otvorená samospráva

- Zverejňovanie informácií nad rámec zákona (faktúry, zmluvy, stanoviská k investičnej činnosti, atď.)
- Protikorupčné minimum
- Aktívna komunikácia s občanmi:
 - deň otvorených dverí
 - verejné diskusie + internet

Participatívna demokracia

- Posilniť účasť občanov na rozhodovaní formou verejného pripomienkového konania k zásadným projektom a materiálom pred ich schválením
- Participatívny rozpočet mesta - pripravovaný tak, že časť výdavkov bude predložená na schválenie poslancom na základe návrhu zástupcov občanov

Udržitelný systém financovania

- Zvyšovať vlastné príjmy, zvyšovať efektívnosť výdavkov, financovať to, na čo má mesto zdroje
- Rozvoj mesta nemôže byť dlhodobo založený na predaji majetku
- Kapitálový rozpočet financovať primárne z prebytkov bežného rozpočtu

Ekologicky udržateľný rozvoj

- Covenant of Mayors – európska zmluva starostov o znížení emisií CO₂ - má 6.805 signatárov, ktorí prijímajú akčné plány najmä v oblasti energií do 2020
- Teraz sa rozšírila aj na oblasť klimatických zmien s cieľmi do r. 2030
- Európske hlavné zelené mesto

Smart City

- Cieľom je zvýšiť kvalitu života v mestech, že s pomocou IKT sa zefektívni poskytovanie služieb občanom
- Senzory a monitorovacie systémy vytvárajú množstvo dát a ich analýza vedie k vyššej efektívnosti
- Zlepšuje sa aj kontakt mesta a občana

Územná samospráva a politika

- Často sa hovorí, že komunálna politika je nepolitická
- Argumenty: kanalizácia nie je ani ľavicová ani pravická
- Odkazuje sa na „odbornosť“, „techničnosť“ či „vecnosť“
- Potom netreba samosprávu!!!?!

Lokálna demokracia a politika

- Komunálna politika je priamo spojená s lokálnou demokraciou
- Základom demokracie je **polémos**, teda polemika, svár alebo spor
- V užšom zmysle je **polémos** sociálny konflikt tam, kde ide o moc
- Čiže je aj na najnižšej úrovni

Ideové strety v komunálnej politike 1

- **Ideové strety sa často netýkajú investícií, ale iných oblastí.**
- Hospodárenie a výška zadlženia.
- Predávať mestské spoločnosti alebo ich efektívne rozvíjať?
- Outsourcovať verejné služby alebo ich zabezpečovať silami mesta?

Ideové strety v komunálnej politike 2

- Má obec stavať a vlastniť nájomné byty alebo ich má všetky predať?
- Má byť solidarita v poplatku za odpady alebo platiť podľa množstva?
- Má sa vyvlastňovať vo verejnom záujme alebo je vlastníctvo posvätné?
- Majú sa povoľovať hracie automaty alebo nie kvôli ohrozeniu mládeže?

SD komunálna politika

- Otvorená (transpar. a participatívna)
- Finančne udržateľná
- Sociálna, rešpektujúca potreby ľudí
- Ekologická – šetrná k život prostrediu
- Moderná – najlepšia prax, smart ...
- Hodnotová – rovnosť, solidarita, ...

Ďakujem Vám za pozornosť

www.ftacnik.sk

milanft@gmail.com

Témy na diskusiu

- Regulovať výšku zadĺženia alebo presadzovať rozvoj aj za cenu dlhov?
- Outsourcovať verejné služby alebo ich zabezpečovať silami mesta?
- Má mesto stavať nájomné byty či nie?
- Má mesto povoľovať hracie automaty alebo nie?